

VENDIM
Nr. 37, datë 25.4.2017

NË EMËR TË REPUBLIKËS SË SHQIPËRISË

Gjykata Kushtetuese e Republikës së Shqipërisë, e përbërë nga:
Bashkim Dedja kryetar i Gjykatës Kushtetuese

Vladimir Kristo	anëtar i	“	“
Vitore Tusha	anëtare e	“	“
Fatmir Hoxha	anëtar i	“	“
Gani Dizdari	anëtar i	“	“
Besnik Imeraj	anëtar i	“	“
Fatos Lulo	anëtar i	“	“

me sekretare Belma Lleshi, në datën 02.02.2017 mori në shqyrtim në seancë plenare, mbi bazë dokumentesh, çështjen me nr. 90/26 Akti, që i përket:

KËRKUES: Endrit Dokle

SUBJEKT I INTERESUAR: Prokuroria e Përgjithshme

OBJEKTI: Shfuqizimi si të papajtueshme me Kushtetutën i vendimeve nr.1, datë 16.01.2012 të Gjykatës së Shkallës së Parë për Krime të Rënda, Tiranë; nr.45, datë 02.07.2012 të Gjykatës së Apelit për Krime të Rënda; nr. 00-2014-1941-175, datë 16.07.2014 të Kolegjit Penal të Gjykatës së Lartë.

BAZA LIGJORE: Nenet 4, 17, 18, 30, 31, 32, 42, 131/f, 132/1, 134/1/i dhe 142 të Kushtetutës së Republikës së Shqipërisë; neni 6 i KEDNJ-së, nenet 27, 28, 29, 30 dhe 32 të ligjit nr.8577, datë 10.02.2000 “Për organizimin dhe funksionimin e Gjykatës Kushtetuese të Republikës së Shqipërisë”, i ndryshuar.

GJYKATA KUSHTETUESE,

pasi dëgjoi relatorin e çështjes Besnik Imeraj, mori në shqyrtim pretendimet me shkrim të kërkuarit Endrit Dokle, që kërkoj pranimin e kërkesës, prapësimet me shkrim të subjektit të interesuar, Prokurorisë së Përgjithshme, që kërkoj rrëzimin e kërkesës, si dhe diskutoi çështjen në tërësi,

VËREN:

I

1. Kërkuari Endrit Dokle është akuzuar nga organi i prokurorisë për veprat penale “Pjesëmarrje në grupe të strukturuar kriminale”, “Vrasje me paramendim” etj. Kërkuari është dënuar me burgim të përjetshëm nga gjykatat e juridiksionit të zakonshëm dhe aktualisht është duke vuajtur dënimin e tij për kryerjen e disa veprave penale në procesin e quajtur “Banda e Durrësit”.

2. Gjykata e Shkallës së Parë për Krime të Rënda Tiranë, me vendimin nr.1, datë 16.01.2012, ka vendosur të deklarojë fajtor të pandehurin Endrit Dokle për kryerjen e veprës penale “Krijimi dhe drejtimi i grupit të strukturuar kriminal”, të parashikuar nga neni 333/a, paragrafi i parë i Kodit Penal, e në bazë të këtij neni dënimin e tij me 8 vjet burgim. Deklarimin fajtor të të pandehurit Endrit Dokle për kryerjen e veprës penale “Vrasje me paramendim”, kryer në bashkëpunim, në dëm të shtetasit Dritan Disha, ndodhur në datën 09.07.2000, sipas neneve 78/2-25 dhe nenit 51 të Kodit Penal (KP), dhe dënimin e tij me 12 vjet e 6 muaj burgim. Deklarimin fajtor të të pandehurit Endrit Dokle për kryerjen e veprës penale “Vrasje me paramendim”, kryer në bashkëpunim, në dëm të shtetasit Erion Lame, ndodhur në datën 14.01.2002, sipas neneve 78/2-25 të KP-së, dhe në bazë të këtyre neneve dënimin e tij me burgim të përjetshëm. Deklarimin fajtor të të pandehurit Endrit Dokle për kryerjen e veprës penale “Vrasje me paramendim”, kryer në bashkëpunim, mbetur në tentativë, në dëm të të pandehurit Lulëzim Berisha, ndodhur në datën 05.04.2005, sipas neneve 78/2-22 të KP-së, dhe në bazë të këtyre neneve dënimin e tij me 22 vjet burgim. Meqenëse vepra penale është kryer në kuadër të “grupit të strukturuar

kriminal”, në aplikim të nenit 334, paragrafi i parë, të KP-së, gjykata ka vendosur dënimin e tij për këtë veprë penale me 25 vjet burgim. Deklarimin fajtor të të pandehurit Endrit Dokle për kryerjen e veprës penale “Vrasje me paramendim”, kryer në bashkëpunim, mbetur në tentativë, në dëm të të pandehurit Lulëzim Berisha, ndodhur në datën 05.05.2005, sipas neneve 78/2-22 të KP-së, dhe në bazë të këtyre neneve, dënimin e tij me 25 vjet burgim. Meqenëse vepra penale është kryer në kuadër të “Grupit të strukturuar kriminal”, në aplikim të nenit 334, paragrafi i parë, të Kodit Penal, gjykata ka vendosur dënimin e tij për këtë veprë penale me 25 vjet burgim. Deklarimin fajtor të të pandehurit Endrit Dokle për kryerjen e veprës penale “Vrasje me paramendim”, kryer në bashkëpunim, mbetur në tentativë, në dëm të të pandehurit Lulëzim Berisha, ndodhur në muajin gusht të vitit 2005, sipas neneve 78/2-22 të KP-së, dhe në bazë të këtyre neneve, dënimin e tij me 21 vjet burgim. Meqenëse vepra penale është kryer në kuadër të “Grupit të strukturuar kriminal”, në aplikim të nenit 334, paragrafi i parë, të Kodit Penal, gjykata ka vendosur dënimin e tij për këtë veprë penale me 25 vjet burgim. Deklarimin fajtor të të pandehurit Endrit Dokle për kryerjen e veprës penale “Vrasje me paramendim”, kryer në bashkëpunim, mbetur në tentativë, në dëm të të pandehurit Lulëzim Berisha, ndodhur në datën 30.08.2005, sipas neneve 78/2-22 të KP, dhe në bazë të këtyre neneve dënimin e tij me 22 vjet burgim. Meqenëse vepra penale është kryer në kuadër të “Grupit të strukturuar kriminal”, në aplikim të nenit 334 paragrafi i parë, të KP-së, gjykata ka vendosur dënimin e tij për këtë veprë penale, me 25 vjet burgim. Deklarimin fajtor të të pandehurit Endrit Dokle për kryerjen e veprës penale “Vrasje me paramendim”, kryer në bashkëpunim, në dëm të shtetasit Avni Gashi, ndodhur në datën 12.05.2005, parashikuar nga nenet 78/2-25 të KP-së, e në bazë të këtyre neneve, dënimin e tij me burgim të përjetshëm. Meqenëse vepra penale është kryer në kuadër të “Grupit të strukturuar kriminal”, edhe në aplikim të nenit 334, paragrafi i parë, të KP-së, gjykata ka vendosur dënimin e tij për këtë veprë penale me burgim të përjetshëm. Deklarimin fajtor të të pandehurit Endrit Dokle për veprën penale “Rrëmbimi ose mbajtja peng e personit”, kryer në bashkëpunim, parashikuar nga nenet 109/1 dhe 25 të KP-së, e në bazë të këtyre neneve, dënimin e tij me 14 vjet burgim. Deklarimin fajtor të të pandehurit Endrit Dokle për kryerjen e veprës penale “Moskallëzim të krimi”, parashikuar nga neni 300 i KP-së, e në bazë të këtij neni dënimin e tij me 3 vjet burgim. Deklarimin fajtor të të pandehurit Endrit Dokle për kryerjen e veprës penale “Prodhim dhe mbajtje pa leje të armëve dhe municioneve luftarake”, parashikuar nga neni 278/2 i KP-së, e në bazë të këtij neni dënimin e tij me 6 vjet burgim. Deklarimin fajtor të të pandehurit Endrit Dokle për kryerjen e veprës penale “Prodhim dhe mbajtje pa leje të armëve dhe municioneve luftarake”, më shumë se një herë, parashikuar nga neni 278/4 i KP-së, e në bazë të këtij neni dënimin e tij me 6 vjet burgim. Meqenëse vepra penale është kryer në kuadër të “Grupit të strukturuar kriminal”, në aplikim të nenit 334, paragrafi i parë, të KP-së, gjykata ka vendosur dënimin e të pandehurit Endrit Dokle për këtë veprë penale me 11 vjet burgim. Deklarimin të pafajshëm të të pandehurit Endrit Dokle për kryerjen e veprës penale “Vrasje”, kryer në bashkëpunim, mbetur në tentativë, në dëm të shtetasve Isuf Morina dhe Kujtim Haxhiaj, ndodhur në datën 05.05.2005, parashikuar nga nenet 79/dh-25-22 të KP-së, në bazë të neneve 377 dhe 388/d të KP-së, për arsye se u tërhoq akuza dhe nuk provohet të ketë kryer këtë veprë penale. Urdhërohet kthimi i akteve Prokurorisë pranë Gjykatës së Shkallës së Parë për Krime të Rënda Tiranë në lidhje me veprën penale “Trafikimi i armëve dhe municioneve”, kryer në bashkëpunim, parashikuar nga neni 278/a/2 i KP-së, në ngarkim të të pandehurit Endrit Dokle, sipas nenit 377 të KPP-së, sepse u tërhoq kjo akuzë nga prokuroria. Përfundimisht, në aplikim të nenit 55 të KP-së, në bashkim të dënimeve, gjykata ka vendosur dënimin e të pandehurit Endrit Dokle me burgim të përjetshëm. Vuajtja e dënimit për të pandehurin Endrit Dokle fillon nga data e ndalimit të tij, 02.11.2005, dhe kryhet në një burg të sigurisë së lartë.

3. Gjykata e Apelit për Krime të Rënda, me vendimin nr.45, datë 02.07.2012, ka vendosur të lërë në fuqi vendimin nr.1, datë 16.01.2012 të Gjykatës së Shkallës së Parë për Krime të Rënda Tiranë.

4. Kolegji Penal i Gjykatës së Lartë, me vendimin nr.167, datë 16.07.2014, ka vendosur prishjen e vendimit nr.45, datë 02.07.2012 të Gjykatës së Apelit për Krime të Rënda Tiranë dhe të vendimit nr.01,

datë 16.01.2012 të Gjykatës së Shkallës së Parë për Krime të Rënda Tiranë, si dhe pushimin e çështjes për të gjykuarin Endrit Dokle për veprën penale “Krijimi dhe drejtimi i grupit të strukturuar kriminal”, parashikuar nga neni 333/a, paragrafi i parë, i KP-së.

Ndryshimin e vendimit nr.45, datë 02.07.2012 të Gjykatës së Apelit për Krime të Rënda Tiranë dhe të vendimit nr.01, datë 16.01.2012 të Gjykatës së Shkallës së Parë për Krime të Rënda Tiranë, duke e deklaruar fajtor të gjykuarin Endrit Dokle për kryerjen e veprës penale “Vrasje me paramendim”, në bashkëpunim, në dëm të shtetasit Dritan Disha, ndodhur në datën 09.07.2000, parashikuar nga nenet 78/1-25 të KP-së, miratuar me ligjin nr.7895, datë 27.01.1995 sipas formulimit të ligjit të kohës kur është kryer vepra penale dhe në bazë të këtij neni dhe nenit 51 të KP, dënimin e tij me 12 vjet e 6 muaj burgim. Lënien në fuqi të vendimit nr.45, datë 02.07.2012 të Gjykatës së Apelit për Krime të Rënda Tiranë dhe të vendimit nr.01, datë 16.01.2012 të Gjykatës së Shkallës së Parë për Krime të Rënda Tiranë për sa i përket deklarimit fajtor të të gjykuarit Endrit Dokle, llojit dhe masës së dënimit; për kryerjen e veprës penale “Vrasje me paramendim”, kryer në bashkëpunim, mbetur në tentativë, në dëm të të gjykuarit Lulëzim Berisha, ndodhur në datën 05.04.2005, sipas neneve 78/2-22 të KP-së. Prishjen e vendimit nr.45, datë 02.07.2012 të Gjykatës së Apelit për Krime të Rënda Tiranë dhe të vendimit nr.01, datë 16.01.2012 të Gjykatës së Shkallës së Parë për Krime të Rënda Tiranë, si dhe pushimin e çështjes për sa i përket kryerjes së kësaj vepre në kuadër të grupit të strukturuar kriminal (sipas pikës 4.2 të këtij vendimi), parashikuar nga neni 334 paragrafi i parë i KP-së. Lënien në fuqi të vendimit nr.45, datë 02.07.2012 të Gjykatës së Apelit për Krime të Rënda Tiranë dhe të vendimit nr.01, datë 16.01.2012 të Gjykatës së Shkallës së Parë për Krime të Rënda Tiranë për sa i përket deklarimit fajtor të të gjykuarit Endrit Dokle, llojit dhe masës së dënimit, për kryerjen e veprës penale “Vrasje me paramendim”, kryer në bashkëpunim, mbetur në tentativë, në dëm të të gjykuarit Lulëzim Berisha, ndodhur në datën 05.05.2005, sipas neneve 78/2-22 të KP-së. Prishjen e vendimit nr.45, datë 02.07.2012 të Gjykatës së Apelit për Krime të Rënda Tiranë dhe të vendimit nr.01, datë 16.01.2012 të Gjykatës së Shkallës së Parë për Krime të Rënda Tiranë, si dhe pushimin e çështjes për sa i përket kryerjes së kësaj vepre (sipas pikës 4.4 të këtij vendimi) në kuadër të grupit të strukturuar kriminal, parashikuar nga neni 334, paragrafi i parë i KP-së. Lënien në fuqi të vendimit nr.45, datë 02.07.2012 të Gjykatës së Apelit për Krime të Rënda Tiranë dhe të vendimit nr.01, datë 16.01.2012 të Gjykatës së Shkallës së Parë për Krime të Rënda Tiranë për sa i përket deklarimit fajtor të të gjykuarit Endrit Dokle, llojit dhe masës së dënimit, për kryerjen e veprës penale “Vrasje me paramendim”, kryer në bashkëpunim, mbetur në tentativë, në dëm të të gjykuarit Lulëzim Berisha, ndodhur në muajin gusht të vitit 2005, sipas neneve 78/2-22 të KP-së. Prishjen e vendimit nr.45, datë 02.07.2012 të Gjykatës së Apelit për Krime të Rënda Tiranë dhe të vendimit nr.01, datë 16.01.2012 të Gjykatës së Shkallës së Parë për Krime të Rënda Tiranë, si dhe pushimin e çështjes për sa i përket kryerjes së kësaj vepre (sipas pikës 4.6 të këtij vendimi) në kuadër të grupit të strukturuar kriminal, parashikuar nga neni 334 paragrafi i parë i KP-së. Lënien në fuqi të vendimit nr.45, datë 02.07.2012 të Gjykatës së Apelit për Krime të Rënda Tiranë dhe të vendimit nr.01, datë 16.01.2012 të Gjykatës së Shkallës së Parë për Krime të Rënda Tiranë për sa i përket deklarimit fajtor të të gjykuarit Endrit Dokle, llojit dhe masës së dënimit, për kryerjen e veprës penale “Vrasje me paramendim”, kryer në bashkëpunim, mbetur në tentativë, në dëm të të gjykuarit Lulëzim Berisha, ndodhur në datën 30.08.2005, sipas neneve 78/2-22 të KP-së. Prishjen e vendimit nr.45, datë 02.07.2012 të Gjykatës së Apelit për Krime të Rënda Tiranë dhe të vendimit nr.01, datë 16.01.2012 të Gjykatës së Shkallës së Parë për Krime të Rënda Tiranë, si dhe pushimin e çështjes për sa i përket kryerjes së kësaj vepre (sipas pikës 4.8 të këtij vendimi), në kuadër të grupit të strukturuar kriminal, parashikuar nga N.334, paragrafi i parë i KP-së. Lënien në fuqi të vendimit nr.45, datë 02.07.2012 të Gjykatës së Apelit për Krime të Rënda Tiranë dhe të vendimit nr.01, datë 16.01.2012 të Gjykatës së Shkallës së Parë për Krime të Rënda Tiranë për sa i përket deklarimit fajtor të të gjykuarit Endrit Dokle, llojit dhe masës së dënimit, për kryerjen e veprës penale “Vrasje me paramendim”, kryer në bashkëpunim, mbetur në tentativë, në dëm të shtetasit Avni Gashi, ndodhur në datën 12.05.2005, sipas neneve 78/2-22 të KP-së. Prishjen e vendimit nr.45,

datë 02.07.2012 të Gjykatës së Apelit për Krime të Rënda Tiranë dhe të vendimit nr.01, datë 16.01.2012 të Gjykatës së Shkallës së Parë për Krime të Rënda Tiranë, si dhe pushimin e çështjes për sa i përket kryerjes së kësaj vepre (sipas pikës 4.10 të këtij vendimi) në kuadër të grupit të strukturuar kriminal, parashikuar nga neni 334, paragrafi i parë i KP-së. Lënien në fuqi të vendimit nr.45, datë 02.07.2012 të Gjykatës së Apelit për Krime të Rënda Tiranë dhe të vendimit nr.01, datë 16.01.2012 të Gjykatës së Shkallës së Parë për Krime të Rënda Tiranë për sa i përket deklarimit fajtor të të gjykuarit Endrit Dokle, llojit dhe masës së dënimit, për kryerjen e veprës penale “Prodhim dhe mbajtje pa leje të armëve dhe municioneve luftarake”, më shumë se një herë, parashikuar nga neni 278/4 i KP-së.

Prishjen e vendimit nr.45, datë 02.07.2012 të Gjykatës së Apelit për Krime të Rënda Tiranë dhe të vendimit nr.01, datë 16.01.2012 të Gjykatës së Shkallës së Parë për Krime të Rënda Tiranë, si dhe pushimin e çështjes për sa i përket kryerjes së kësaj vepre (sipas pikës 4.12 të vendimit) në kuadër të grupit të strukturuar kriminal, parashikuar nga neni 334, paragrafi i parë i KP-së.

Lënien në fuqi të vendimit nr.45, datë 02.07.2012 të Gjykatës së Apelit për Krime të Rënda Tiranë në lidhje me disponimet për akuzat e tjera për të gjykuarin Endrit Dokle. Përfundimisht, pas ndryshimit të pjesshëm të vendimit të Gjykatës së Apelit për Krime të Rënda, në aplikim të nenit 55 të KP-së, në bashkim të dënimeve, gjykata ka vendosur dënimin e të gjykuarit Endrit Dokle me burgim të përjetshëm.

II

5. **Kërkuesi Endrit Dokle** i është drejtuar Gjykatës Kushtetuese me kërkesë për konstatimin e cenimit të së drejtës për një proces të rregullt ligjor, duke parashtruar si vijon:

6. *Është cenuar parimi i gjykatës së caktuar me ligj.*

6.1 Gjykata e Lartë, edhe pse ka konstatuar se provat dhe faktet nuk përputheshin me njëra-tjetrën, nuk ka arritur në përfundimin e prishjes së vendimeve të Gjykatës së Shkallës Parë për Krimet e Rënda dhe të Gjykatës së Apelit për Krimet e Rënda dhe dërgimin e çështjes për rigjykim në Gjykatën e Shkallës së Parë për Krimet e Rënda, vetëm për këtë shkak. Përkundrazi, Gjykata e Lartë ka marrë përsipër, në gjykimin në këtë shkallë, të bëjë ndreqjen e gabimeve të gjykatave të faktit, duke e bërë vetë ajo këtë ndreqje në vendimin e saj.

6.2 Gjykata e Lartë është gjykatë e ligjit dhe juridiksioni i saj fillestar është i kufizuar dhe kjo gjykatë shqyrton si gjykatë e shkallës së parë ato vepra penale të kryera nga ato subjekte që përcakton neni 75/b/2 i KPP-së.

7. *Është cenuar parimi i paanshmërisë së gjykatës.*

7.1 Gjyqtarja F.H. ka qenë pjesë e trupit gjykues që ka gjykuar në shkallë të parë këtë çështje, ka dhënë një vendim, me të cilin ka vleftësuar dhe caktuar masë sigurimi “arrest në burg”, nën dyshimin e arsyeshëm se ky shtetas ka kryer veprën penale të trafikimit të narkotikëve, parashikuar nga neni 283/a/2 i KP-së.

7.2 Ndërkohë që ka dhënë këtë vendim gjyqësor si gjyqtare e vetme, zhvillohej edhe gjykimi i themelit për të gjykuarin Endrit Dokle për akuzat e tjera që janë objekt i kësaj kërkesë, si pjesëtare e këtij trupi gjykues.

7.3 Pjesëmarrja e kësaj gjyqtareje është bërë në kushtet e papajtueshmërisë për shkak të pjesëmarrjes së saj në gjykimin me objekt vleftësimin dhe caktimin e masës së sigurimit për të gjykuarin Endrit Dokle. Për rrjedhojë, vendimi i Gjykatës së Shkallës së Parë për Krimet e Rënda Tiranë, si dhe vendimet e Gjykatës së Apelit për Krimet e Rënda Tiranë dhe Gjykatës së Lartë, që kanë lënë në fuqi atë vendim, janë të pavlefshme në kuptim të nenit 128/1-a të KPP-së.

8. *Është cenuar standardi i arsyetimit të vendimit gjyqësor.*

8.1 Kolegji Penal i Gjykatës së Lartë ka konstatuar se gjykatat e faktit nuk kanë bërë një analizë në mënyrë të detajuar të të gjitha akteve dhe provave të shqyrtuara, për secilin të gjykuar, për secilën veprë penale, për të cilat i kanë deklaruar ata fajtorë, por i kanë analizuar aktet dhe provat duke iu referuar në

mënyrë të veçantë çdo ngjarje kriminale, ku kanë marrë pjesë, sipas rastit, të gjykuarit.

8.2 Vendimet e gjykatave të faktit nuk janë logjike, nuk të respektojnë të gjitha elementet e përcaktuara nga jurisprudenca kushtetuese për garantimin e parimit të arsyetimit të vendimit gjyqësor, sipas parimeve të cituara më lart. Vendimet e gjykatave të faktit janë konfuze për faktet dhe rrethanat e deklaratimit të fajësisë së kërkuesit.

9. Është cenuar parimi i mosdeklarimit fajtor dhe të mosdënimit mbi bazën e të dhënave të mbledhura në mënyrë të paligjshme, sanksionuar nga neni 32/2 i Kushtetutës.

9.1 Gjykatat në këtë çështje e kanë bazuar të gjithë argumentimin e fajësisë për të gjykuarin Dokle etj. mbi deklaratimet e të gjykuarit Adriatik Coli, me statusin e bashkëpunëtorit të drejtësisë, dhe ato mund të përdoreshin si e vetmja provë në procesin gjyqësor që zhvillohej kundër të pandehurve të tjerë, pa qenë të shoqëruara me elemente të tjera provuese, pra me prova të tjera shkresore, me dëshmitarë apo edhe me deklarime nga të pandehur të tjerë.

10. Gjykimi i çështjes nuk është bërë brenda një afati të arsyeshëm të parashikuar në nenin 42/2 të Kushtetutës së Republikës së Shqipërisë dhe nenin 6 të Konventës Europiane për të Drejtat e Njeriut.

10.1 Nga përmbajtja e vendimeve të gjykatave rezulton se kjo çështje ka qenë në gjykim në shkallë të parë nga data 17.06.2007 (data e ardhjes së çështjes për gjykim) deri në datën 16.01.2012 (datë në të cilën është dhënë vendimi përfundimtar). Pavarësisht se çështja ka qenë në ngarkim të disa të pandehurve, një afat 5-vjeçar për gjykimin në shkallë të parë nuk është nga ato që mund të quhen të përshtatshme dhe të arsyeshme nën dritën e jurisprudencës kushtetuese dhe asaj të GJEDNJ-së. Nga aktet bashkëlidhur kërkesës vërehet se kërkuesi ka shfaqur interes të vazhdueshëm për gjykimin e çështjes brenda një afati sa më të përshtatshëm për të dhe nuk rezulton të jetë bërë shkak apo të ketë shkaktuar vonesa në këtë drejtim. Në rastin në shqyrtim disa seanca janë shtyrë për shkak të mosformimit të trupit gjykues. Për këto arsye është edhe sjellja e këtyre autoriteteve që ka passjell vonesa në shqyrtimin e saj.

11. Është cenuar parimi i barazisë së armëve.

11.1 Në këtë gjykim nuk është respektuar e drejta e të gjykuarit Endrit Dokle dhe mbrojtësve të tij për t'u njohur me të gjitha aktet e hetimit paraprak në momentin e përfundimit të hetimeve. Prokurorët kanë paraqitur në gjykim në momentin e parashtrimit hyrës dhe kërkesës për prova, prova dhe akte të panjohura nga i gjykuari dhe mbrojtja. Ky fakt është i pranuar në konstatimet që bën Gjykata e Lartë gjatë shqyrtimit të çështjes. Në faqen 408 të vendimit të Gjykatës së Lartë thuhet: “Në gjykimin në shkallë të parë, ndonëse të gjykuarit dhe mbrojtësit e tyre kanë nënshkruar procesverbalin për njohjen me aktet e hetimit paraprak, mbi pretendimin e mbrojtësve gjykata ka urdhëruar përfaqësuesit e akuzës që të njohin mbrojtësit edhe me akte të fashikullit të prokurorit që nuk janë pjesë e fashikullit të gjykimit”. Ky fakt bën që në gjykimin e shtetasit Endrit Dokle të mos jetë respektuar parimi i barazisë së palëve në gjykim, për pasojë ky proces është i paligjshëm dhe antikushtetues.

12. Është cenuar e drejta e mbrojtjes.

12.1 Gjykatat pa të drejtë e kanë kufizuar maksimalisht të drejtën e të gjykuarit Dokle për t'u mbrojtur, pasi nga ana e tyre është kërkuar që të paraqesin prova për ndikimin e politikës dhe të politikanëve të caktuar në gjykimin e kësaj çështjeje, pikërisht për këtë të gjykuar. Të tilla prova, që janë refuzuar nga gjykata, të kërkuara nga mbrojtja dhe që provonin këtë pretendim, janë deklarime të politikanëve dhe artikuj të mediave të ndryshme, siç përmenden konkretisht me emra gjatë gjykimit. Të gjykuarit Endrit Dokle dhe mbrojtësve të tij nuk u është realizuar e drejta që buron nga kërkesat e neneve 39 dhe 34 të KPP-së. Kjo ka bërë që ata të jenë vënë në pozitë të pamundur për të realizuar mbrojtjen në fazën e hetimeve paraprake.

12.2 Në ditën e përfundimit të hetimeve (pa u pyetur asnjëherë më parë), atij i është komunikuar një akuze e re, ajo e parashikuar nga nenet 109/1 e 25 të KP-së “rërëmbimi ose mbajtja peng e personit”. Në këtë mënyrë nuk i është dhënë koha e nevojshme për t'u njohur me provat dhe për t'u mbrojtur për këtë akuze dhe për më tepër për të realizuar të drejtën për të paraqitur prova.

13. Është cenuar parimi i prezumimit të pafajësisë

13.1 Gjykatat e kanë gjykuar çështjen me paragjykimin se i pandehuri e ka kryer krimin për të cilin akuzohet, duke u bazuar në prova që nuk janë në përputhje me ligjin.

14. **Subjekti i interesuar, Prokuroria e Përgjithshme**, pretendon se kërkesa e paraqitur nga kërkuesi nuk përmban asnjë element të cenimit të së drejtës kushtetuese për një proces të rregullt ligjor, duke parashtruar si vijon:

14.1 Nuk qëndron pretendimi për cenimin e parimit të gjykatës së caktuar me ligj. Kolegji Penal ka vlerësuar se fajësia në ngarkim të tij është e provuar pa asnjë dyshim.

14.2 Nuk qëndron as pretendimi për mbledhje provash në mënyrë të paligjshme. Ndryshe nga sa pretendon kërkuesi, organi i prokurorisë për krime të rënda ka pasur tagrat e nevojshëm për të marrë nga i penduari deklarime të nevojshme për hetimin. Edhe verifikimi i thënieve në vend nuk është përdorur si provë në vetvete.

14.3 Nuk qëndron as pretendimi për cenimin e parimit të barazisë së armëve gjatë procesit gjyqësor. Rezulton se në të gjitha shkallët e gjykimit kërkuetit, nëpërmjet mbrojtësit të tij, i është dhënë mundësia për t'u njohur apo për të dhënë argumentet e veta gjatë shqyrtimit gjyqësor.

14.4 Nuk qëndron pretendimi lidhur me cenimin e parimit të paanshmërisë së gjykatës. Në rastin konkret gjyqtarja F.H. ka dhënë një masë sigurimi për të pandehurin, por që nuk ka lidhje me të njëjtin procedim objekt shqyrtimi.

14.5 Nuk qëndron pretendimi për gjykimin brenda një afati të arsyeshëm. Nga shqyrtimi i materialeve të paraqitura është i kuptueshëm kompleksiteti i procesit gjyqësor në fjalë, duke pasur parasysh numrin e të pandehurve dhe të akuzave të veçanta për secilin. Gjatë gjykimit në shkallë të parë rezulton se një pjesë e konsiderueshme e seancave gjyqësore nuk janë zhvilluar ose janë ndërprerë për shkak të mosparaqitjes, largimit të një apo më shumë mbrojtësve apo dhe për kërkesa të konsideruara si të padrejta nga gjykata.

III

Vlerësimi i Gjykatës Kushtetuese

A. Për legjitimitimin e kërkuetit

15. Përpara se të shprehet për thelbin e pretendimeve të ngritura në kërkesë, Gjykata Kushtetuese (Gjykata) vlerëson të ndalet paraprakisht në vlerësimin e legjitimitimit të kërkuetit për pretendimet e ngritura në kërkesë.

16. Kërkuesi legjitimohet *ratione personae*, në kuptim të neneve 131/f dhe 134/1/i të Kushtetutës dhe *ratione temporis*, pasi kërkesa është paraqitur brenda afatit ligjor 2-vjeçar të parashikuar në nenin 30/2 të ligjit nr.8577, datë 10.02.2000 "Për organizimin dhe funksionimin e Gjykatës Kushtetuese të Republikës së Shqipërisë".

17. Në lidhje me legjitimitimin *ratione materiae* vërehet se kërkuesi ka ngritur pretendime, të cilat *prima facie* lidhen me të drejtën kushtetuese për një proces të rregullt ligjor. Në vijim janë shqyrtuar sipas radhës së mësipërme pretendimet e kërkuetit.

B. Për pretendimin e cenimit të parimit të Gjykatës së caktuar me ligj

18. Kërkuesi pretendon se Gjykata e Lartë ka cenuar parimin e gjykatës së caktuar me ligj, pasi Gjykata e Lartë ka marrë përsipër, në gjykimin në këtë shkallë, të bëjë ndreqjen e gabimeve të gjykatave të faktit, duke e bërë vetë ajo këtë ndreqje në vendimin e saj.

19. Shqyrtimi i çështjes nga një "*gjykatë e caktuar me ligj*" është një nga elementet e procesit të rregullt ligjor, sipas nenit 42 të Kushtetutës dhe nenit 6 të KEDNJ-së. Ky element karakterizohet, në kuptimin material, nga funksioni i saj gjyqësor, që ka të bëjë me zgjidhjen e çështjeve nga organe të ngarkuara me ligj për të dhënë drejtësi. Përveç këtij kushti, këto organe duhet të shqyrtojnë dhe të vendosin për çështje që janë në kompetencë të tyre gjatë një procesi të zhvilluar mbi një procedurë ligjërnisht të përcaktuar dhe në pajtim me rendin juridik. E drejta e çdo pale për t'u dëgjuar në seancë përpara një gjykate kompetente

dhe të caktuar me ligj nënkupton që gjykata të ketë juridiksion për të gjykuar çështjen dhe që kompetenca për të vendosur për të t'i jetë njohur nëpërmjet ligjit (*shih vendimet nr.32, datë 25.05.2015; nr.40, datë 25.06.2015 të Gjykatës Kushtetuese*).

20. Sipas jurisprudencës kushtetuese procesi nuk konsiderohet i parregullt, në kuptim të nenit 42 të Kushtetutës, kur Kolegji i Gjykatës së Lartë, mbi të njëjtat prova e fakte të vlerësuara në gjykimet e mëparshme, vendos të prishë vendimet dhe ta zgjidhë vetë çështjen, për shkak të zbatimit të gabuar të ligjit. Në ushtrimin e funksionit të saj si gjykatë e ligjit, Gjykata e Lartë mund të vendosë për themelin e çështjes vetëm nëse mosmarrëveshja mund të zgjidhet në bazë të të njëjtave fakte e prova të vlerësuara nga gjyqtari i faktit dhe që përbëjnë bazën e vendimit në të cilin është bërë një interpretim i gabuar i ligjit. Kontrolli i saj duhet të fokusohet vetëm në drejtim të ligjshmërisë dhe bazueshmërisë së vendimeve të ankimuara, pra për mënyrën e zbatimit të ligjit nga gjykatat më të ulëta. Gjykata e Lartë nuk mund të anashkalojë apo të lërë pa vlerë prova që janë shqyrtuar dhe vlerësuar nga gjykatat e faktit, si dhe nuk mund të pranojë prova të cilat nuk janë administruar në gjykimin në fakt (*shih vendimin nr. 83, datë 30.12.2015 të Gjykatës Kushtetuese*).

21. Gjykata vëren se në rastin konkret Kolegji Penal ka konkluduar se vendimet e gjykatave të faktit në lidhje me kërkuesin Endrit Dokle, i cili ishte deklaruar fajtor nga ato për kryerjen e veprës penale të “Krijimit dhe pjesëmarrjes në grupin e strukturuar kriminal”, do të prishen dhe çështja do të pushohet për shkak të zbatimit të gabuar të ligjit penal nga ana e këtyre gjykatave.

22. Gjykata vlerëson se ndryshe nga sa pretendohet nga kërkuesi në çështjen objekt shqyrtimi, Kolegji Penal i Gjykatës së Lartë në lidhje me çështjen e fajësisë apo pafajësisë të kërkuesit Endrit Dokle ka konkluduar: *“Duke u bërë një analizë juridike të gjitha akteve dhe provave të mësipërme, Kolegji Penal i Gjykatës së Lartë konkludon se, thëniet e të gjykuarit Dritan Coli, edhe në lidhje me ngjarjet kriminale, për sa i përket të gjykuarit Endrit Dokle, janë në harmoni të plotë me prova të tjera, direkte dhe indirekte dhe në këto kushte, fajësia e të gjykuarit Endrit Dokle, në kryerjen e kësaj vepre penale, është e provuar në gjykim, jashtë çdo dyshimi të arsyeshëm”*.

23. Për sa më lart, Gjykata vlerëson se Gjykata e Lartë si gjykatë ligji është shprehur dhe ka vepruar brenda kompetencave që i njihen me ligj. Kontrolli i saj është fokusuar vetëm në drejtim të ligjshmërisë dhe bazueshmërisë së vendimeve të ankimuara, pra për mënyrën e zbatimit të ligjit nga gjykatat më të ulëta. Si rrjedhojë, Gjykata vlerëson se pretendimi i kërkuesit në lidhje me cenimin e parimit të gjykatës së caktuar me ligj nuk është i bazuar.

C. Për pretendimin e cenimit të parimit të paanshmërisë së gjykatës

24. Kërkuesi pretendon se gjyqtarja F.H., që ka qenë pjesë e trupit gjykues, që ka gjykuar në shkallë të parë këtë çështje, ka dhënë një vendim ndaj të gjykuarit Endrit Dokle, me të cilin ka vleftësuar dhe caktuar masë sigurimi “arrest në burg”, nën dyshimin e arsyeshëm se ky shtetas ka kryer veprën penale të trafikimit të narkotikëve, parashikuar nga neni 283/a/2 i KP-së.

25. Gjykata ka theksuar se gjykimi nga një gjykatë e paanshme është një nga elementet e rëndësishme të procesit të rregullt ligjor, i garantuar nga neni 42 i Kushtetutës dhe neni 6 i KEDNJ-së. Parimi i paanshmërisë nënkupton mungesën e paragjytimeve nga gjyqtarët për çështjen e shtruar përpara tyre. Një gjykatë duhet të jetë e paanshme jo vetëm formalisht, por edhe në mënyrë të shprehur. E drejta për t'u gjykuar përpara një gjykate kompetente, të pavarur dhe të paanshme, të caktuar me ligj, kërkon që drejtësia jo vetëm duhet të bëhet, por ajo, gjithashtu, duhet të shikohet që bëhet (*shih vendimin nr.11, datë 03.03.2016 të Gjykatës Kushtetuese*). Në kuptim të nenit 42/2 të Kushtetutës, respektimi i këtij parimi duhet të verifikohet duke zbatuar dy teste: testin subjektiv, i cili në thelb kërkon të provuarit e faktit se bindja personale e një gjyqtari ka ndikuar në vendimin e gjykatës dhe, gjithashtu, testin objektiv, i cili kërkon të provuarit nëse gjyqtari ka ofruar garanci të mjaftueshme për të përjashtuar çdo dyshim të arsyeshëm në këtë drejtim. Në kuptim të testit subjektiv, paanshmëria e gjyqtarëve duhet të prezumohet derisa të provohet e kundërta. Për sa i përket testit objektiv, ai nënkupton se veç sjelljes personale të çdo anëtarit të trupit gjykues, duhet të provohet nëse ka fakte bindëse, të cilat vënë në dyshim paanshmërinë. Në këtë

kuadër edhe dukja e jashtme ka rëndësi. Për rrjedhojë, kur vlerësohet nëse në një çështje konkrete ka një arsye të përligjur që rrezikon paanshmërinë e një trupi gjykues, këndvështrimi i atyre që paraqesin këtë pretendim ka rëndësi, por vendimtar mbetet përcaktimi nëse ky dyshim është objektivisht i justifikueshëm (*shih vendimin nr.11, datë 03.03.2016 të Gjykatës Kushtetuese*).

26. Jurisprudenca e Gjykatës ka evidentuar se parimi i paanshmërisë në gjykim, në këndvështrim të përbërjes së trupit gjykues, duhet të respektohet në çdo shkallë të gjykimit. Për Gjykatën është konsideruar e njëanshme gjykata që nuk jep garancitë e nevojshme për një gjykim të paanshëm në këndvështrimin objektiv. Dyshimi për paanshinë e gjyqtarit mund të ngrihet nëse gjyqtari është shprehur në një procedim tjetër me një vlerësim që ka të bëjë me përmbajtjen e të njëjtit fakt, në lidhje me të njëjtin subjekt (*shih vendimin nr.11, datë 03.03.2016 të Gjykatës Kushtetuese*).

27. Në rastin konkret, Gjykata konstaton se është i vërtetë fakti se gjyqtarja F.H. ka qenë pjesë e trupit gjykues që ka gjykuar në shkallë të parë këtë çështje dhe ka dhënë një vendim, me të cilin ka vlefësuar dhe caktuar masën e sigurimit “arrest në burg”, nën dyshimin e arsyeshëm se ky shtetas ka kryer veprën penale të trafikimit të narkotikëve, parashikuar nga neni 283/a/2 i KP-së. Ky vendim mban nr.82, datë 09.05.2010 dhe është një procedim i ndarë nga procedimi që u gjykua nga kjo trupë gjyqësore. Duke qenë procedim i ndarë, Gjykata vlerëson se nuk është shkak paanshmërie, pasi sipas nenit 15/2 të KPP-së “*nuk mund të marrë pjesë në gjykim gjyqtari që ka vlefësuar masën e sigurimit ose çdo kërkesë tjetër të prokurorit të paraqitur gjatë hetimit paraprak në të njëjtin procedim*”.

28. Për sa më sipër, Gjykata vlerëson se ky pretendim është haptazi i pabazuar dhe nuk duhet të pranohet.

C. Për pretendimin e cenimit të parimit të barazisë së armëve

29. Kërkuesi pretendon se në këtë gjykim nuk është respektuar e drejta e të gjykuarit Endrit Dokle dhe mbrojtësve të tij për t’u njohur me të gjitha aktet e hetimit paraprak në momentin e përfundimit të hetimeve. Prokurorët kanë paraqitur në gjykim në momentin e parashtrimit hyrës dhe kërkesës për prova, prova dhe akte të panjohura nga i gjykuari dhe mbrojtja. Në këtë mënyrë nuk është dhënë koha e nevojshme për për t’u njohur dhe t’u mbrojtur me provat për këtë akuze dhe për më tepër për të realizuar të drejtën për të paraqitur prova. Po ashtu, kërkuesi pretendon se gjykatat e kanë bazuar fajësinë në ngarkim të tij mbi deklaratimet e të gjykuarit A.Coli, i cili gëzon statusin e bashkëpunëtorit të drejtësisë.

30. Gjykata konstaton se Gjykata e Lartë gjatë shqyrtimit të çështjes, konkretisht në faqen 408 të vendimit, është shprehur se “*në gjykimin në shkallë të parë, ndonëse të gjykuarit dhe mbrojtësit e tyre kanë nënshkruar procesverbalin për njohjen me aktet e hetimit paraprak, mbi pretendimin e mbrojtësve gjykata ka urdhëruar përfaqësuesit e akuzës që të njohin mbrojtësit edhe me akte të fashikullit të prokurorit, që nuk janë pjesë e fashikullit të gjykimit*”.

31. Gjykata vlerëson se në këto kushte nga vetë gjykatat është shmangur parregullsia, duke korrigjuar kështu të metat dhe shkeljet e evidentuara gjatë hetimit paraprak. Për rrjedhojë, edhe ky pretendim është haptazi i pabazuar dhe nuk duhet të pranohet.

32. Edhe për sa i përket pretendimit të kërkuesit për pavlefshmërinë e thënieve të bashkëpunëtorit të drejtësisë A.C. në këtë proces gjyqësor, Gjykata vlerëson se nuk qëndron.

33. Gjykata vlerëson se ndryshe sa pretendohet nga kërkuesi, duke iu referuar dosjes objekt shqyrtimi, gjykatat e faktit kanë zbatuar drejt kërkesat e ligjit procedural penal.

34. Gjykata vlerëson se këto deklarime janë mbështetur dhe konfirmuar edhe me prova të tjera, siç janë provat shkresore, provat shkencore, ato me dëshmitarë etj.

35. Për sa më lart, Gjykata vlerëson se edhe ky pretendim është haptazi i pabazuar dhe nuk duhet të pranohet.

D. Për pretendimin e prezumimit të pafajësisë

36. Kërkuesi pretendon cenimin e parimit të prezumimit të pafajësisë nga gjykatat, pasi ato e kanë paragjykuar kërkuesin, pa u shpallur fajtor, si autor të veprës penale.

37. Gjykata në jurisprudencën e saj ka theksuar se parimi i prezumimit të pafajësisë është një nga elementet përbërëse të procesit të rregullt ligjor. Ky parim parashikohet në nenin 30 të Kushtetutës, sipas

të cilit “kushdo quhet i pafajshëm përderisa nuk i është provuar fajësia me vendim gjyqësor të formës së prerë”. Gjykata është shprehur edhe më parë se parimi i prezumimit të pafajësisë do të thotë që gjykatat e zakonshme nuk duhet ta fillojnë procesin me bindjen se i pandehuri ka kryer krimin për të cilin akuzohet, se barra e provës i takon palës akuzuese, se çdo dyshim duhet të shkojë në favor të të pandehurit dhe se gjykata duhet ta mbështesë vendimin në prova direkte dhe indirekte që duhet të provohen nga akuza (*shih vendimin nr.9, datë 28.04.2004 të Gjykatës Kushtetuese*).

38. Edhe Gjykata Europiane për të Drejtat e Njeriut (GJEDNJ) është shprehur se prezumimi i pafajësisë kërkon, ndër të tjera, që kryerja e detyrave nga anëtarët e një gjykate nuk duhet të fillojë me idenë e paracaktuar se i akuzuari e ka kryer veprën për të cilën akuzohet, se barra e provës i takon prokurorit dhe çdo dyshim duhet të jetë në favor të të akuzuarit. Është detyrë e prokurorit të informojë të akuzuarin për çështjen kundër tij, në mënyrë që ai të mund të përgatisë e paraqesë mbrojtjen dhe të kundërshtojë provat, të cilat mjaftojnë për ta dënuar atë. Parimi i prezumimit të pafajësisë mund të shkelet edhe në mungesë të një deklarimi formal, mjafton të ekzistojë një arsyetim, i cili të sugjerojë se gjykata e konsideron të akuzuarin si fajtor, si edhe kur barra e provës kalon nga prokurori te mbrojtja (*shih vendimet Minelli kundër Zvicrës; John Murray kundër Mbretërisë së Bashkuar, 8 shkurt 1996; Telfner kundër Austrisë 20 qershor 2001 të GJEDNJ-së*).

39. Në rastin në shqyrtim, nga vlerësimi në tërësi i materialeve të paraqitura, Gjykata çmon se nuk rezulton asnjë e dhënë, e cila të tregojë se gjykatat e zakonshme, që kanë shqyrtuar çështjen, e kanë filluar procesin me paragjykimin se kërkuesi e ka kryer veprën penale apo e kanë konsideruar të akuzuarin fajtor para dhënies së një vendimi përfundimtar për fajësinë e tij. Gjithashtu, Gjykata vlerëson se nuk rezulton që gjykatat e zakonshme të kenë kaluar gjatë procesit barrën e provës nga prokurori tek i pandehuri. Për pasojë, Gjykata çmon se ky pretendim i kërkuesit është i papabazuar në argumente.

DH. Për pretendimin e cenimit të standardit të gjykimit brenda një afati të arsyeshëm

40. Kërkuesi ka pretenduar se gjatë gjykimit të çështjes në ngarkim të tij nuk është respektuar një nga të drejtat themelore kushtetuese që buron nga neni 42/2 i Kushtetutës, e drejta e një gjykimi të drejtë dhe publik brenda një afati të arsyeshëm.

41. Gjykata lidhur me kërkesat për konstatimin e cenimit të së drejtës kushtetuese për një proces të rregullt ligjor si pasojë e moszhvillimit të gjykimit të çështjes brenda një afati të arsyeshëm, ka theksuar se ky standard duhet të vlerësohet mbi bazën e kritereve të përcaktuara në jurisprudencën e GJEDNJ-së, sipas së cilës arsyeja e kohëzgjatjes së procesit gjyqësor duhet të vlerësohet nën dritën e rrethanave të veçanta të çështjes, duke pasur parasysh sidomos kompleksitetin e çështjes, sjelljen e kërkuesit, sjelljen e autoriteteve, si dhe rrezikun që passjell për kërkuesin kjo tejzgjatje e afateve të gjykimit (*shih vendimin nr.18, datë 19.07.2005; nr.1, datë 19.01.2009; nr. 69, datë 17.11.2015 të Gjykatës Kushtetuese*). Për rrjedhojë, Gjykata, për të vlerësuar nëse në rastin konkret jemi përpara cenimit të së drejtës për një proces të rregullt ligjor, duhet të analizojë elementet e sipërcituara.

i. Periudha që duhet marrë në konsideratë

42. Lidhur me periudhën e kohës që duhet marrë në konsideratë, vërehet se:

Nga përmbajtja e vendimeve të gjykatave rezulton se kjo çështje ka qenë në gjykim në shkallë të parë nga data 17.06.2007 (data e ardhjes së çështjes për gjykim) deri në datën 16.01.2012 (datë në të cilën është dhënë vendimi përfundimtar).

ii. Kompleksiteti i çështjes

43. Gjykata ka theksuar se për vlerësimin e kompleksitetit të procedimeve duhet të kenë rëndësi të gjitha aspektet e çështjes, përfshi objektin e çështjes, faktet e kundërshtuara dhe volumen e provave shkresore. Kompleksiteti i çështjes, në balancë me parimin e sigurimit të administrimit të përshtatshëm të drejtësisë, mund të justifikojë kohëzgjatje kohore të konsiderueshme (*shih vendimet nr.14, datë 15.04.2010; nr.9, datë 14.02.2014 të Gjykatës Kushtetuese*).

44. Çështja objekt gjykimi është e natyrës penale. Objekti i saj lidhet me disa vepra penale, që kanë dashur kohë të shqyrtohen. Nga vlerësimi i procesverbaleve të seancave gjyqësore në shkallë të parë

rezulton se prej datës së ardhjes së çështjes për gjykim, 17.06.2007, deri në ditën e dhënies së vendimit, 16.01.2012, janë zhvilluar 199 seanca gjyqësore, si dhe janë thërritur dhe pyetur me cilësinë e dëshmitarit dhjetëra shtetas me banime në vende të ndryshme të Shqipërisë, ndërkohë disa shtetas të tjerë me gjithë kërkimet konform legjislacionit në fuqi, nuk janë gjendur ose nuk jetojnë më. Po ashtu, rezulton se janë shqyrtuar dhe verifikuar një numër i konsiderueshëm aktesh apo provash shkresore, akte ekspertimi balistik, grafik etj.

iii. Interesi dhe sjellja e kërkuarit

45. Vlerësimi i sjelljes dhe interesit të kërkuarit është një element tjetër përcaktues i kohëzgjatjes së arsyeshme të procedimeve. Nga aktet bashkëlidhur kërkesës vërehet se kërkuari ka shfaqur interes të vazhdueshëm për gjykimin e çështjes brenda një afati sa më të përshtatshëm për të dhe nuk rezulton të jetë bërë shkak apo të ketë shkaktuar vonesa në këtë drejtim. Megjithatë, rezulton se si pasojë e një numri shumë të madh të pandehurish në këtë proces një pjesë e konsiderueshme e seancave gjyqësore nuk janë zhvilluar ose janë ndërprerë për shkak të mosparaqitjes, largimit të një apo më shumë mbrojtësve apo edhe për kërkesa të konsideruara si të padrejta nga gjykata.

iv. Sjellja e autoriteteve

46. Gjykata ka theksuar se neni 42 i Kushtetutës, si dhe neni 6 i KEDNJ-së vendosin detyrimin për organizimin e sistemit ligjor të vendit në mënyrë të tillë që gjykatat të plotësojnë kërkesat e standardeve për një proces të rregull ligjor, përfshirë këtu edhe atë të gjykimit brenda afatit të arsyeshëm. Në këtë drejtim, gjykatat kanë për detyrë të sigurojnë që të gjitha subjektet që marrin pjesë në proces të sillen në mënyrë të tillë që të evitojnë çdo vonesë të panevojshme.

47. Gjykata ka vlerësuar se edhe në ato sisteme ligjore, të cilat zbatojnë parimin se iniciativat procedurale u takojnë palëve, përsëri gjykatat kanë detyrimin për të siguruar progresin e gjykimeve me shpejtësi të mjaftueshme (*shih vendimet nr.14, datë 15.04.2010; nr.8, datë 23.03.2010; nr.9, datë 01.04.2009; nr.1, datë 19.01.2009 të Gjykatës Kushtetuese*).

48. Gjykata konstaton se në çështjen objekt shqyrtimi, në të gjitha rastet e ankimit të të pandehurve, pjesë e atij procesi gjyqësor, në një gjykatë më të lartë për shkaqe ligjore që ato i kanë quajtur të drejta apo kundrejt vendimeve të ndërmjetme, gjykata ka komunikuar rregullisht të drejtat që kanë palët për ankim. Rezulton se disa nga këto ankime, të cilat janë ankimuar në Gjykatën e Apelit për Krime të Rënda, janë lënë në fuqi nga kjo gjykatë dhe për pasojë edhe afati i paraburgimit nuk ka ecur.

49. Si rrjedhojë, Gjykata vlerëson se pretendimi i kërkuarit për cenimin e afatit të arsyeshëm është i pabazuar.

50. Nisur nga sa më lart, Gjykata, në përfundim të gjykimit, vlerëson se kërkesa e paraqitur nga kërkuari është e pabazuar.

PËR KËTO ARSYE,

Gjykata Kushtetuese e Republikës së Shqipërisë, në mbështetje të neneve 131/f dhe 134/1/i të Kushtetutës, si dhe të neneve 72 e vijues të ligjit nr.8577, datë 10.02.2000 “Për organizimin dhe funksionimin e Gjykatës Kushtetuese të Republikës së Shqipërisë”, të ndryshuar,

VENDOSI:

- Rrëzimin e kërkesës.

Ky vendim është përfundimtar, i formës së prerë dhe hyn në fuqi ditën e botimit në Fletoren Zyrtare.

Anëtarë: Bashkim Dedja (kryetar), Vitore Tusha, Vladimir Kristo, Gani Dizdari, Fatmir Hoxha, Besnik Imeraj, Fatos Lulo

